

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Ústav Dálného východu

Autobiografické prvky v díle Zakázané barvy od Jukia Mišimy
Autobiographical elements in Forbidden colors by Yukio Mishima

Bakalářská práce
Sabrina Boulaouad

V Praze 9.9 2019

Vedoucí práce Mgr. Michael Weber, Ph.D.

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce panu Mgr. Michaelovi Weberovi, Ph.D. za jeho trpělivost a vstřícnost. Především však za to, že mi pomohl vydat se správným směrem při zpracování této práce.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 9.9 2019

.....

Sabrina Boulaouad

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá životem autora Jukio Mišimy a autobiografickými prvky v díle Zakázané barvy. Hlavním cílem této práce je srovnání života autora s postavami románu. Téma jsem zpracovávala metodou komparace. Děj románu jsem zasadila do historického kontextu, který značně ovlivňuje rozhodnutí, které postavy románu dělají. Zkoumám názory, postoje a životní osudy autora a dávám je do kontextu s osudy dvou hlavních postav románu Júičiho a Šunsukeho.

Bakalářská práce obsahuje pět kapitol. První kapitola pojednává o historickém pozadí homosexuality v Japonsku v období války v Tichomoří a poválečném období, ve kterém byl román vypracován. Následující dvě kapitoly jsem věnovala komparaci života a názorů autora s životy a názory postav z románu Zakázané barvy. Čtvrtá kapitola je věnována autorově mladší sestře. V poslední kapitole porovnávám kavárnu u Rudona s kavárnou Brünswick a vysvětluji termín hattenba.

Klíčová slova: Mišima Jukio, Zakázané barvy, Pederasuto, úruningu, dondengaeši, nanšoku, danšokuka, gei, mysogynismus, narcismus, Brunswick, hattenba, gay boy, gay bar, Hiraoka Šizue, Hiraoka Nacu, Roman ha

Abstract

The bachelor's thesis deals with the life of author Yukio Mishima and autobiographical elements in his novel Forbidden colors. The main aim of this thesis is to compare the author's life with lives of the two main characters in the novel. I used comparative method to execute it. I put the story of the novel into historical context, that considerably influences the main character's decisions. I explore the opinions, attitude, and life of the author and put it into context with the life of the two main characters Yuichi and Shunsuke.

The bachelor's thesis contains five chapters. The first chapter is about historical background of homosexuality in Japan during the Pacific war and postwar period, when the

novel was written. Following two chapters compares the life and opinions of the author with the lives and opinions of the two main characters of Forbidden colors. Fourth chapter is dedicated to author's little sister. The last chapter compares Rudon's café with Brünswick café and explains the term hattenba.

KEYWORDS: Mishima Yukio, Forbidden colors, pederasuto, uruningu, dondengaeshi, nanshoku, danshoku ka, gei, misogynism, narcism, Brunswick, cruising spot, gay boy, gay bar, Hiraoka Shizue , Hiraoka Natsu, Roman ha

Poznámka: V práci jsou japonská slova, názvy a vlastní jména uvedena českou transkripcí. Japonská jména jsou v pořadí příjmení-jméno.

OBSAH

ÚVOD.....	7
1. SITUACE V JAPONSKU	8
1.1 OBDOBÍ VÁLKY	8
1.2 POVÁLEČNÉ OBDOBÍ	9
2. ODRAZ AUTORA V POSTAVĚ STÁRNOUCÍHO ŠUNSUKEHO	12
2.1 ŠUNSUKEHO VZTAH K ŽENÁM A MANŽELSTVÍ	12
2.2 SEXUALITA ŠUNSUKEHO	15
2.3 POSTOJ KE SMRTI	17
3. JÚIČI JAKO MIŠIMOVO ALTER-EGO.....	21
3.1 JÚIČI A ŽENY	21
3.1.1 <i>Manželství a tajný život</i>	22
3.2 NARCISMUS	26
3.2.1 <i>Júiči a láska</i>	32
3.3 JÚIČI A ŠUNSUKE	35
4. POSTAVA KIJOURA REIKO.....	38
5. KAVÁRNA U RUDONA	40
5.1 HATTENBA	41
5.2 GAY PARTY	41
ZÁVĚR	43
ZDROJE	44
<i>Primární literatura</i>	44
<i>Sekundární literatura</i>	44

Úvod

三島由紀夫(Mišima Jukio) se narodil v Tokiu ve čtvrti Jocuja v domě svých prarodičů 14.ledna 1925 pod jménem 平岡公威 (Hiraoka Kimitake). Jeho rodina patřila do vyšší střední vrstvy. Mišima měl sestru 美津子(Micuko), která se narodila roku 1928 a bratra 千之(Čijukiho), který se narodil v roce 1930. Mišima vyrostl pod vlivem svých prarodičů. Jeho děda i jeho otec pracovali jako vládní úředníci, což bylo považováno za jedno z nejprestižnějších povolání.

Tato bakalářská práce se bude zabývat autobiografickými prvky v díle Zakázané barvy. Bude se snažit prolomit hranici mezi realitou a fikcí.

První část práce je zasvěcena historickému pozadí homosexuality na území Japonska. Soustředí se především na homosexualitu v období války a v poválečném období v Japonsku. Jedná se o období, ve kterém autor dospíval a které ovlivnilo jeho život a životní názory.

Teoretická část se zabývá podobnostmi mezi autorem a hrdiny románu Šunsukem a Júičim. Popisuje názory, chování a životní osudy obou postav v komparaci s autorem. Jedna kapitola je věnována narcismu, kterým trpěl Mišima Jukio a trpí jím také postava z jeho románu Zakázané barvy Júiči. Zastávám teorii, že Šunsuke i Júiči jsou alter egy autora. Tato práce se snaží dokázat, že je tato teorie správná.

K vypracování jsem nejvíce čerpala ze dvou největších biografí o životě Jukio Mišimy. První napsal Mišimův přítel Henry S. Stokes s názvem *Life and Death of Yukio Mishima*. Druhá, která nese název *Mishima A biography*, napsal překladatel Mišimových děl John Nathan. Z těchto dvou jsem se více opírala o informace, které byly v knize *Mishima A biography*, jelikož byla vypracována na základě rozhovorů s rodinou a přáteli Mišimy. Kniha Henryho S. Stokese se více opírá o jeho dojmy a jeho vlastní interpretaci Mišimových děl.

V práci používám českou transkripci japonských slov. Jména jsou v japonském pořadí příjmení-jméno. Veškeré překlady, které se nachází v této práci jsou mé vlastní.

1. Situace v Japonsku

Postoj vůči homosexualitě prošel poměrně dynamickým vývojem v období války a během následné okupace. Jukio Mišima, který v této době žil byl těmito změnami ovlivněn a ovlivnilo to i jeho tvorbu.

1.1 Období války

Ve 30. letech bylo Japonsko velmi silně ovlivněno militarismem¹ Mark McLelland považuje militarismus za heterosexuálně orientovanou ideologii

Válka zapříčinila, že mladí muži byli stále svobodní. Narukováním do armády sňatek oddalovali. Ženy musely nahradit muže v továrnách. Segregace pohlaví vedla ke sblížení stejného pohlaví a nárůstu homosexuálních vztahů. Období segregace² pohlaví je podle Marka McLellanda v *Japan's Queer Cultures* (2011, s. 4) označeno jako období, kdy romantická láska zemřela (death of romantic love). Jelikož by vztah mezi mužem a ženou stál v cestě hrdinství, byla pozornost naopak upřena na bratrství a lásku mezi spolubojovníky (senjū ai, 戦友愛). Pokud tento vztah srovnáme s nanšoku v samurajských kruzích zjistíme, že jsou mezi nimi jisté paralely^{3,4}. Homosexualita měla vést k upevnění vztahu, což vedlo k odvaze na bojišti a sebeobětování. Na rozdíl od Američanů nebylo během války v Pacifiku pohlíženo na homosexualitu jako na hrozbu. V Japonsku bylo za války na homosexualitu pohlíženo jako na přirozený výsledek segregace pohlaví.

¹ Moc se dostala do rukou armády, což způsobilo změnu v politice. Tato změna přivedla Japonsko do druhé světové války

² MCLELLAND, Mark J. *Japan's Queer Cultures* [online]. New York, 2011 [cit. 2019-05-24]. Dostupné z: <https://ro.uow.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1277&context=artspapers>. Výzkumná práce. University of Wollongong.

³ V samurajských kruzích bylo běžné, že během výcviku byl učeň a jeho učitel ve vztahu. Tento vztah měl vést k upevnění vztahu a vzájemnému sebeobětování.

⁴ VAPORIS, Constantine Nomikos. *Samurai: an encyclopedia of Japan's cultured warriors* [online]. Ilustrované vydání. Santa Barbara, California: ABC-CLIO, 2019 [cit. 2019-06-20]. ISBN 978-1-4408-4271-9. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=1PaKDwAAQBAJ&hl=cs&source=gbs_navlinks_s

Příliš dokumentů z této doby se nezachovalo. V tomto období byla velmi silná cenzura a nedostatek papíru. Existují poválečné texty, které nám přibližují sexuální napětí tehdejší japonské armády. Jeden z autorů, který letmo nastíní homosexuální touhy v japonské armádě je poválečný autor Hino Ašihei.

Násilí vůči chlapcům ze strany japonských vojáků není dobře známý fakt. Mezi vojáky bylo běžné znásilňování mladších rekrutů⁵. Především v pozdějších etapách války, kdy byli narukováni mladší chlapci. Mark J. McLelland zastává názor, že homosexualita japonské armády není dobře prozkoumaná oblast. Avšak v tomto tématu vidí potenciál. Doposud nebyly podrobně prozkoumány výpovědi vojáků, které byly sepsány po válce.

Homosexualita se začala otevřeněji probírat až v poválečném období. V poválečném období se objevují časopisy a spolky jako klub Adonis (アドニス会). Členové tohoto klubu se scházeli a mohli volně diskutovat i o homosexuální tématice, jelikož tyto diskuze nebyly omezovány cenzurou.

1.2 Poválečné období

Po válce do Japonska pronikla nová sexuální kultura⁶ a uvolnilo se tradiční pojetí sexu. Toto uvolnění přimělo Japonce experimentovat (rjóki, 猟奇). Tisk začal zastávat uvolněnější názory na homosexuální otázku.

Vznikají časopisy s homosexuální tematikou. Tyto časopisy nebyly striktně homosexuální. Obsahovaly vše, co se netýkalo běžného sexu mezi mužem a ženou (fucú no sekkusu, 普通のセックス). Právě v padesátých letech vznikla celá řada časopisů, které se zabývaly analýzou rostoucích tužeb (perverzní sexuální touhy, hentai seiyoku, 変態性欲) a kulturou queer. V této době se stále více rozšiřuje praxe cross-dressing.

⁵ MCLELLAND, Mark J. *Queer Japan from the Pacific war to the internet age* [online]. Ilustrované vydání. Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 2005, s. 43 [cit. 2019-06-21]. Asian voices (Rowman and Littlefield, Inc.). ISBN 9780742537873. Dostupné z: <https://books.google>.

⁶ Transvestitě, queer, bary, atd.

Časopisy homosexuály rozdělovaly do skupin. První taková skupina byli tzv. *Pede* (ペデ) nebo *Pederasuto* (ペデラスト). *Pede* byli mužní, starší muži, kteří v homosexuálním vztahu zastávali aktivní roli. Za jeden z důvodů jejich homosexuality byla považována segregace pohlaví během války. Tito muži byli údajně často také ženatí. Z tohoto důvodu se na jejich druhý život nebral příliš velký ohled.

Další skupinou byli *úrningu* (ウルニング)⁷. Byli to mladí chlápci, kteří měli zženštilý vzhled. Často se převlíkali za ženy a živili se prostitucí. Ve vztahu zastávali pasivní roli.

Poslední takovou skupinou byli *dondengaeši* (どんでん返し)⁸. Tito lidé zastávali ve vztahu jak aktivní roli, tak i pasivní.

Sexuální interakce byly považovány za věkově omezené. Starší muži měli vždy zastávat aktivní roli v homosexuálním vztahu. Lidé jako *dondengaeši* byli důkazem, že homosexuály nelze rozdělovat podle věku a pohlaví, jak to bylo běžné v pojetí *Nanšoku*.

Nanšoku (男色)⁹ přišlo do Japonska z Číny. Bylo to první označení homosexuálního vztahu. *Tradiční nanšoku* systém byl zaměřen na role lidí, kteří provozovali sodomii. Mladí chlápci *čigo* (稚児) mohli mít vztah pouze se staršími muži. Přestože se v Japonské poválečné společnosti objevují výjimky, pohled společnosti byl stále velmi silně ovlivněn konceptem *nanšoku*. Ruth Benedictová ve své knize *Chryzantéma a meč* zmiňuje, že Japonce šokují dospělí pasivní homosexuálové. Dospělí muži by měli vyhledávat chlápce a pasivní role je pro dospělé muže nedůstojná.

Do japonštiny se zavádí výrazy jako jsou *homosekšuaru* (ホモセクシュアル) či zkráceně *homo* (ホモ), *sodomita* (ソドミア), či *danšokuka* (男色家)¹⁰. Prostituté se nazývali *danšó* (男

⁷ *Urning*, slovo, které vytvořil Karl Ulrich (1825-1895) homosexuál a sexuolog, slovo znamená ženská duše v mužském těle

⁸ Slovo, které znamená nečekaný zvrat

⁹ *Nanšoku* je spojením znaků pro muže a barvu, překládá se jako mužský eroticismus, koncept *nanšoku* byl zaměřen na role lidí. Starší zastával roli aktivní, zatímco mladý chlapec zastával roli pasivní. Pro *nanšoku* bylo nepřijatelné, aby se role jakkoliv zaměňovaly.

¹⁰ *男色家* používá nominalizující sufix *家* a pojem z období Edo *男色 danšoku*

娼). Právě v padesátých letech se do japonštiny dostává výraz gei (ゲイ). ゲイ bylo označení, které se používalo především pro mladé zaměstnance nočních podniků. Právě tehdy se otevírají první podniky amerického typu pro homosexuální klientelu. Klienty byly velmi často američtí vojáci. Právě tímto způsobem se do japonštiny dostal termín *gay boy*, který označoval číšníky v daných podnicích. Klientela se označovala termínem ホモ a bavili je především transvestité (cross-dress).

Rozvíjely se homosexuální zábavní čtvrti a noční podniky. Do těchto podniků právě v době jejich vzniku často zavítal i Jukio Mišima. Podniky, které byly určeny pro homosexuální klientelu, se nazývaly danšoku kissaten (男色喫茶店). Bary nebyly explicitně určeny homosexuální klientele a chodily tam i heterosexuální páry. Homosexualita byla tajnou záležitostí. Homosexuálové se také začali scházet na veřejných místech. Jedním takovým místem byl park Ueno. Jonathan D. Mackintosh v knize *Homosexuality and Manliness in Postwar Japan* popisuje poválečné období v těchto souvislostech jako období degradování netradičního pojetí lásky a společenského tabu.

2. Odraz autora v postavě stárnoucího Šunsukeho

Podle přítele Mišimy Henry S. Stokese¹¹ (8.8 2000, s.113) se autor v románu objevuje dvakrát. Tímto způsobem se snaží ukázat nesrovnalosti a konflikty ve svém nitru. S touto teorií se ztotožňuji a budu ji považovat za správnou. Autor se promítá do postavy stárnoucího spisovatele Šunsukeho a mladého homosexuála Júičiho. *„Šunsuke byl šklebící se starý muž, kterého se Mišima obával v sobě nalézt.”*¹²

2.1 Šunsukeho vztah k ženám a manželství

Šunsukeho pohled na ženy je značně negativní. Je možné, že jeho nenávisť k ženám pramení z jeho nevyvedených vztahů. Pokud bychom použili terminologii, jednalo by se o homosexuála typu *pede*. Tedy homosexuál, který své sklony získal kvůli tomu, že měl špatné zkušenosti se ženami. Jelikož není otevřený homosexuál a s muži není fyzicky, lze pouze odhadnout, zda je aktivní či pasivní homosexuál. Jeho homosexualita se projevuje především jeho silnými city, které chová pro Júičiho.

Jeho homosexualita se zprvu projevuje z jeho chování k ženám. Jedna jeho žena ho děsila, protože chtěla, aby plnil své manželské povinnosti. Jeho poslední žena mu byla nevěrná s poslíčkem, co nosil mléko. Šunsuke si ho velmi podrobně prohlížel. Jediné, co se mu honilo v tu chvíli hlavou bylo, na co se jeho žena zrovna kouká. Její chování ho jen více utvrdilo v jeho nenávisti vůči ženám.

Když poprvé zahlédne Júičiho, je patrné, že se mu líbí muži. Zalíbí se mu na první pohled, ale má strach, že se z Júičiho stane tvor svým chováním podobný ženám. S postupem času to je Šunsuke, který začne žárlit. Jeho láska k Júičimu z něho dělá křehkého pasivního homosexuála. Júiči je naopak chladný, většinou aktivní *pede*. Šunsuke v něm uvidí potenciál a využije ho jako nástroj pomsty vůči ženám.

¹¹ STOKES, Henry S. *The Life and Death of Yukio Mishima*. Dotisk. New York: Cooper Square Press, 2000, s. 113-115. ISBN 9781461624226.

¹² STOKES, Henry S. *The Life and Death of Yukio Mishima*. Dotisk. New York: Cooper Square Press, 2000, s. 113. ISBN 9781461624226.

Zakázané barvy není jediné dílo, ve kterém je patrná misogynie a zaměřuje se především na muže. Možným důvodem Mišimovy misogynie jsou ženy, které v jeho životě hrály zásadní roli. Jeho babička Nacu, která ho vychovávala a matka Šizue. Přestože není pochyb o tom, že Mišima tyto ženy miloval, negativně ovlivnily jeho dětství a pozdější vývoj. Nacu Mišimu vychovávala do jeho čtrnácti let a jeho matka Šizue k němu měla jen omezený přístup. Její výchova byla přísná a netradiční. Měl omezené možnosti s kým a s čím si směl hrát. Mišima si směl hrát pouze se třemi dívkami, které jeho babička sama osobně vybrala. Nesměl si hrát s ničím, co vydávalo mechanický zvuk. Mišima také nesměl ven pokud nebylo dobré počasí. Nacu měla vždy poslední slovo a jeho matku Šizue šikanovala. Šizue z počátku hledala oporu v Mišimově otci, ten však své matce také neodmlouval. Mišima se tak od raného dětství stal předmětem boje dvou žen, které miloval. Někteří se domnívají, že z tohoto důvodu začal potlačovat vlastní emoce. Je to právě jeho výchovou, že se u Mišimy vyvine porucha osobnosti narcismus a fascinace smrtí.

Mišima miloval svou matku právě proto, jaké měla od jeho narození těžkosti. Zamiloval se do její bezbrannosti a utrpení, kterým procházela. Když se k rodičům ve čtrnácti letech poprvé nastěhoval, bez přítomnosti Nacu se okamžitě stal na Šizue závislý. Tento pevný vztah trval až do autorovy smrti. Jeden z důkazů jejich pevného vztahu je fakt, že před svou zamýšlenou sebevraždou převedl práva svého díla *Zpověď masky* (仮面の告白, Kamen no kokuhaku)¹³ na svou matku, nikoliv na svou manželku či kohokoliv jiného. Henry S. Stokes považuje Šizue za jedinou ženu, kterou Mišima skutečně miloval. Každý, kdo je znal, si hned všimnul jejich nerozdělitelného pouta.

Nenávist, kterou Šunsuke projevuje v *Zakázaných barvách*, je určena jiným ženám, než jaká byla jeho matka. Jsou to ženy sebevědomé a žádostivé. Mišimova matka naopak žila v nešťastném manželství, ze kterého ji mohla vysvobodit pouze smrt. Nebyla dostatečně silná se postavit svému muži ani tchýni.

”Žena přežije všude a vládne jako noc. (...) Žena zapáchá jako prase. (...) Žena svou sexuální přitažlivostí, instinkty určené ke svádění, všechna její sexuální přitažlivost, je důkazem, že je žena nepotřebná.” (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 22)

¹³ V té době se román stále velmi dobře prodával

Tato pasáž je z Šunsukeho deníku. Těchto deníků napsal několik. Z úryvku je patrné, že nemá rád ženy, které využívají svůj šarm, aby získaly, co chtějí. Svou přitažlivostí okouzlují muže, kteří by měli jejich šarmu odolat. Tyto sebevědomé ženy jako jsou paní Kaburagi nebo Kjóko, jsou jiné, než jaká byla Mišimova matka. Mišimova matka žila se svým manželem, ačkoliv ho nazývala tyranem. Jelikož se Šunsuke podobá svou asertivní povahou Mišimovi, nedokáže své problémy řešit jiným způsobem než pasivním a tím pro něj bylo psaní.

Mišima psal také o svých skutečných názorech a pocitech ve své literatuře. Do doby, než začal žít explicitněji jako homosexuál, byla homosexuální tematika přítomna v mnoha jeho dílech. Jeho první krátká povídka se jmenovala *Květy št'ovíku* (酸模—秋彦の幼き思ひ出, 1937). Povídka vypráví o kontaktu malého chlapce s hledaným zločincem, který utekl z vězení. Tato povídka obsahuje náznaky homosexuality a jako jiná Mišimova díla obsahuje jeho touhu. Toto je poprvé, kdy tak učinil.

Šunsukeho pohled na ženy je negativní, na manželství je neortodoxní. V rámci příběhu by se jeho neortodoxní pohled dal považovat za výsledek jeho nepovedených tří manželství. Pokud se však pokusíme na jeho manželství podívat z jiného úhlu, zjistíme, že možná příčina je jiná. Vycházíme z teorie, že autor se promítá do dvou postav. Tyto postavy jsou Júiči, mladík, který se nechce oženit, protože je homosexuál a Šunsuke, který přestože je homosexuál se oženil třikrát. Ženy mu však celý život jen ubližovaly.

„Lidi se dokážou oženit s polenem i lednicí. Protože manželství je lidský výmysl (...) něco takového jako touha pro manželství potřebná není.“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s.50)

Tímto chce Šunsuke říci, že i když se homosexuální muž ožení s ženou nemusí mít špatné svědomí. Jelikož manželství je něco, co od něj společnost očekává. Takže ačkoliv je homosexuál, nikdo od něj nečeká, že se ožení z lásky a podmínka pro uzavření manželství to není. Dialogy mezi Júičim a Šunsukem často připomínají vnitřní monolog autora. Júiči příliš nereaguje a Šunsuke se naopak snaží Júičiho přesvědčit, aby udělal, co mu říká. Mišima se v této době potýkal s problémem, že se jednou bude muset oženit. Důvodem bylo, že jeho matka stejně jako Júičiho matka byla nemocná. Tato konverzace tedy může být vnitřní monolog autora.

„Tohle jsem ti říkal. Ženu nesmíš považovat za nic jiného než neživotný materiál, nesmíš jí připisovat lidskou duši.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s.231)

Tento dialog se opět jeví jako vnitřní monolog. Poté, co začne Júiči pochybovat, jestli to, co udělal, je správné, se mu Šunsuke snaží připomenout, že ženy duši nemají. Promítá se zde jak jeho misogynický sklon, tak názor na manželství. Názor, že ženy nejsou hodny lásky, jsou patrné i v tradičním pojetí *nanšoku*. To, že autor homosexuály nazývá *danšoku-ka* (男色家) nasvědčuje tomu, že je Mišima ovlivněn tradičním pojetím *nanšoku*.

Že Júiči a Šunsuke jsou jedna a tatáž postava je zmíněno i v narativu. Šunsuke považuje Júičiho za své druhé já.

2.2 Sexualita Šunsukeho

Od počátku je patrné, že Šunsuke je homosexuál. Přestože Šunsuke nikdy s muži nebyl ani nebude jako aktivní hrdina románu Júiči. Júiči reprezentuje vše, čím by chtěl Šunsuke být. Krásný, žádaný a sebevědomý. Mišima, který byl za svého mládí popisován jako bledý a nesmělý, pravděpodobně také toužil po změně. Možná právě z tohoto důvodu se během své cesty na Západ v roce 1951 začal chovat více jako Júiči.

Jeffrey Meyers (2011) nazývá Mišimovo manželství zvláštním. Mišima se přesto, že byl homosexuál, oženil a měl dvě děti. Podivná manželství tohoto typu mají i obě postavy v *Zakázaných barvách*. Takže další prvek, co spojuje obě postavy dohromady je skutečnost, že se oba oženili, ačkoliv mají rádi muže a neradi provozují sex se svými manželkami.

„Pokud bych já, který nedokáže milovat ženy, ale stále po tom touží, miloval toho chlapce, tak by se nakonec změnil do ošklivé bezcitné existence, nebo snad ne?“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s.47)

Šunsuke si byl vědom své sexuální orientace. Přesto se několikrát oženil. Důvodem mohla být touha zapadat a být jako ostatní. Pocit, se kterým se potýkal i sám autor. Mišima si

na škole dopisoval se svým přítelem Azumou Fumihikem¹⁴. Jednalo se o spisovatele, který byl o pět let starší než Mišima. Azuma onemocněl tuberkulózou a zemřel v roce 1943. Od roku 1939 se jeho onemocnění zhoršilo a byl upoután na lůžko. Od ledna 1941 si psali dopisy. Dochovaly se pouze dopisy, co psal Mišima Azumovi. Některé z nich naznačují, jaké měl obavy, co se týče jeho sexuální orientace. V dopisech projevuje lítost, že na svět nedokáže pohlížet jako ostatní. Projevuje úzkost z toho, co považoval za svou vlastní odpornost. V tomto dopise se Mišima nazývá „*maškarádou normálnosti*“¹⁵. Pravděpodobně se jedná o stejnou masku, kterou posléze rozebírá ve Zpovědi masky v roce 1948. Dalo by se tedy říci, že stejně jako Šunsuke a Júiči toužil být jako ostatní.

„*Pocítil, že jeho srdce nyní skutečně toho mladíka miluje.*“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 228)

Šunsuke se nechtěl zamilovat a jeho city k Júičimu ho děsily. Právě on věděl nejlépe, jaký Júiči doopravdy je. Začínal pocíťovat, že se jeho loutka pomalu vymyká kontrole.

„*Starý spisovatel tomu váhal dát jméno. Jeho strach z toho dát tomu jméno ho přinutilo váhat. Není ale právě tohle zvláštní vlastnost lásky?*“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 288-289)

Šunsuke se bál své city pojmenovat, ačkoliv si uvědomoval, že se jedná o lásku. Podle slov Mišimova přítele Henry S. Stokese (8.8 2000) měl k lásce odpor. Mišima měl z lásky strach. Před city raději utíkal. Byl to vždy Mišima, kdo vztah ukončil. Jeho jediný opravdu blízký a dlouholetý přítel byl významný *onnagata*¹⁶, který se jmenoval Utaemon. Navštěvoval ho v zákulisí od roku 1951. Mišimovi přátelé ho znali pouze jako Mišimu Jukia, nikoliv jako Kimitakeho. Nikdo tedy neznal skutečného Hiraoku Kimitakeho.

Mišima v Japonsku žil jako utajený homosexuál v životě i literatuře. Jeho mužná krása zaujala tehdejší homosexuály, především čtenáře časopisu Adonis. Adonis byl časopis založený v roce 1952. Tento časopis zavedl ideál mužné krásy mezi homosexuály. Neuznávali *okama*, kteří se chovali jako ženy a nosili šaty, podle nich by gay měl být ještě mužnější než

¹⁴ *Mishima: a biography*. Cambridge, MA: Da Capo Press, 2000, s. 36-37. ISBN 0-306-80977-x.

¹⁵ *Mishima: a biography*. Cambridge, MA: Da Capo Press, 2000, s. 37. ISBN 0-306-80977-x.

¹⁶ *Onnagata*, neboli ženská role v divadle kabuki.

heterosexuální muž. Mišima patřil k jeho údajným odběratelům a údajně do tohoto časopisu také přispíval. Tento časopis však Mišimovo jméno příliš explicitně nezmiňoval, avšak jako důkaz Mišimovi homosexuální aktivity na území Japonska může sloužit příspěvek jednoho ze čtenářů. Murasaki Teruhiko, který byl svobodný 45-letý policista, napsal, že si velmi váží odpovědi autora na jeho dopis. Kdyby Mišima neměl nic společného s homosexuální scénou neodpovídal by tomuto muži. Ano, mohlo se jednat o běžný dopis obdivovatele, to je však také nepravděpodobné, jelikož Murasaki zmiňuje svou vášeň pro uniformy. Kdyby se jednalo o obyčejný dopis, nezmiňoval by se o něm v tomto příspěvku.

Po úspěchu románu *Zpověď masky* byl natolik známý, že ho lidé poznávali. Proto vždy, když se objevil v homosexuální čtvrti, v homosexuálních časopisech to zmínili. Sám se poté stal patronem Brünswicku¹⁷.

2.3 Postoj ke smrti

Šunsukeho pohled na smrt je ovlivněn východním myšlením. Autor nezmiňuje, které východní myšlení má na mysli. Faktem, však zůstává, že Mišima nebyl nábožensky založený člověk a východní myšlení je velmi široký pojem. V tomto případě je pravděpodobně východním myšlením myšlen buddhismus a šintoismus. V Japonsku se od počátku dějin pohlíželo na sebevraždu jiným způsobem než na Západě s křesťanskou tradicí. Sebevražda poskytovala způsob, jak si zachovat svou čest a projevit svou loajalitu. Nebylo na ní pohlíženo negativním způsobem, naopak se od samurajů v případě, kdy to bude nutné očekávala¹⁸. S příchodem okupační správy se toto pojetí vytratilo. Mišimova sebevražda korespondovala s tímto tradičním japonským pojetím. Šunsukeho názor je silně ovlivněn zkušenostmi a názory autora. Šunsuke se také nakonec rozhodne vzít si život.

„Smrt dokážeme prožít pouze skrze úmrtí v rodině, či smrtí milovaného člověka. Tím pádem je smrt jediná forma života. (...) Šunsukeho východní představy někdy inklinovaly ke smrti.“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 224)

¹⁷ Gay klub, viz. 5. Kapitola

¹⁸ RUSSEL MD, Roxanne, Daniel METRAUX PHD a Mauricio TOHEN MD, DRPH, MBA. Cultural influences on suicide in Japan. *Psychiatry and clinical Neurosciences* [online]. 2017, 71(1), 2-5 [cit. 2019-06-24]. DOI: <https://doi.org/10.1111/pcn.12428>. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/pcn.12428>

Mišimu smrt blízkého člověka ovlivnila několikrát. Největší roli v jeho životě však hrála smrt dvou žen, které v jeho životě hráli zásadní roli. První z nich byla jeho babička Nacu. Nacu byla nemocná a žila v duchu neustále blížící se smrti. Trpěla záchvaty bolesti a v jejím zatemněném pokoji se o ní musel malý Mišima starat. Toto byla zásadní příčina jeho morbidní povahy, která ho doprovázela celý život. Když v roce 1938 zemřela, Mišimova reakce byla nečekaná. Podle jeho rodičů byl v naprostém klidu, nic neřekl a tvářil se jako „maska *nó*“ (John Nathan, *Mishima a Biography*, 2000, s.26). To však neznamená, že ho to nezasáhlo. Podle jeho bratra Čijukiho o své babičce mluvil vždy v dobrém. Na druhou stranu však musíme vzít v potaz fakt, že Mišima své skutečné pocity moc najevo nedával a skoro nikdo neznal skutečného Kimitakeho Hiraoku. Jestli jeho pocity byly skutečné nebo součástí masky, kterou nosil celý život jako obranný mechanismus, zjistit nelze.

Druhá smrt v jeho životě byla smrt jeho mladší sestry Micuko v roce 1945. Micuko zemřela na tyfus poté, co se napila infikované vody ze studně. Sám Mišima toto období nazýval obdobím, kdy byl nejbližší smrti. Toto implikuje, jak blízké jsou Šunsukeho názory s názory samotného Mišimy.

Mišima však tíhnul k lidem, kteří byli nějakým způsobem blízko smrti. Jako byl jeho již dříve zmíněný přítel Azuma. Ačkoliv byl upoután na lůžko, nadále psal. To, že dále tvořil a byl odsouzen k brzkému skonu, z něj dělalo v Mišimově očích hrdinu. Jeho smrt v roce 1943 ho však zasáhla. Podle Johna Nathana¹⁹ Mišima bloudil v dešti, bez jasného cíle, když se dozvěděl o jeho smrti. Než spáchal sebevraždu, chtěl napsat předmluvu k Azumově práci.

„Na světě jsou něco jako nejlepší chvílky, řekl Šunsuke. (...) Lidé za svůj život tyto nejlepší chvílky možná okusí, ale nedokáží je vyjádřit. (...) Lidé znají jen jediný způsob. A tím je smrt. (...) Lidé se nedokáží úmyslně narodit, ale dokáží úmyslně zemřít.“ (Mišima, *Jukio: Kindžiki*, s. 680-681)

¹⁹ *Mishima: a biography*. Cambridge, MA: Da Capo Press, 2000, s. 36. ISBN 0-306-80977-x.

Mišima byl známý svou fascinací smrtí a sebevraždou . Především ho fascinovala smrt mladých mužů. Od mládí obdivoval spisovatele Raymonda Radigueta, který zemřel v roce 1923 ve 20 letech.

Během druhé světové války žil v neustálé přítomnosti smrti. Když pracoval v továrně na letouny, které byly později použity pro sebevražedné nálety, psal román s názvem Čúsei, 中世(Středověk), o kterém přemýšlel jako o svém posledním. V únoru 1945 nakonec dostal svůj povolávací rozkaz, kterému se v Japonsku říkalo akagami (赤紙), kvůli jeho červené barvě. S otcem odjel do vesnice Šikata²⁰. Mišimův otec Azusa si myslel, že na vesnici má jeho syn větší šanci, že ho nevezmou do aktivní služby. Den před zdravotní prohlídkou Mišima onemocněl. Doktor ho prohlédl a uznal, že není schopen aktivní služby. Ve Zpovědi masky autor píše, že lékaři zatajil skutečný důvod jeho zdravotního stavu. Zda Mišima lékaři lhal nebo ne, zjistit nelze, ale John Nathan zastává názor, že autor toužil po krásné smrti ve svých představách, nikoliv po skutečné násilné smrti vojáka.

Ve výsledku Mišima záviděl mladým lidem, kteří zemřeli mladí a krásní. Kteří na rozdíl od něj byli dostatečně stateční na to zemřít. Mišima považoval smrt v mládí za krásnou. Smrt v raném věku byla pro něj lepší, než nadále stárnout a zemřít starý. Šunsuke představoval Mišimu, kterým se Mišima nechtěl stát. Šunsuke získal odvahu vzít si život až v důchodovém věku. Stejně jako Mišima chtěl svou sebevraždou zapůsobit. Šunsuke chtěl zapůsobit na Júičiho. Júiči chtěl Šunsukemu vrátit peníze a opustit ho. Šunsuke tak spáchal sebevraždu, aby Júičiho svázal navždy. Šunsuke jako Mišima našel smysl života skrze smrt. Mišima spáchal rituální sebevraždu 25. listopadu 1970 ve věku 45 let. Mišimova matka řekla během smutečního obřadu, že Mišima poprvé udělal to, co si skutečně přál (John Nathan, Mishima a Biography, 2000, s. 281). Tento výrok naznačuje, že Šizue skutečně věděla, že její syn žije podle představ svých rodičů a společnosti. Šizue si zajisté byla vědoma Mišimovy masky. Nechtěla, aby spáchal sebevraždu, ale pravděpodobně se snažila v jeho odchodu vidět něco pozitivního.

²⁰ Vesnice odkud pocházeli předci rodiny Hiraoka

2.3.1 Postoj ke stáří

V celém příběhu jsou znát pocity méněcennosti, které pramení z Šunsukeho vysokého věku. Šunsuke cítí, že je starý a ošklivý a že měl zemřít mladý. Šunsuke je prezentován jako živá mrtvola.

„Šunsukeho mnohé bláznivé kroky byly pouhé marné snahy mrtvého muže, kterými se snažil vrátit zpět do života.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 125-6)

Skrze Júičiho nalezne smysl života. Júiči představuje ztělesnění jeho tužeb. Ať už se jedná o Júičiho jako takového nebo jeho způsob života. Šunsuke má pocit, že Júiči má vše. Krásu, mládí, lásku, vše, co on neměl.

„Šunsuke zapomněl, že je mrtvý a zamiloval se.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 377)

Podle Mišimy čím déle člověk žil, tím horším se stal. Autor se velmi špatně vypořádával se změnami, kterým jeho tělo procházelo postupem času. Jeho přítel Henry S. Stokes říkal, že starší Mišima začal mít rád japonskou kuchyni. Stokes udává změnu v chuti pouze jako jeden z příkladů, jak se Mišima postupem času měnil. Avšak Mišima i ty nejmenší změny v jeho osobnosti, které se vytvořily postupem času velmi špatně nesl.

3. Júiči jako Mišimovo alter-ego

Obraz autora se v knize objevuje dvakrát. V postavě Šunsukeho a Júičiho. Mišimův přítel Henry S. Scott (8.8 2000, s.115) zastával názor, že se podobal spíše Júičimu, když knihu začal psát. Je to právě na počátku 50. let, kdy začal navštěvovat počínající homosexuální scénu v Japonsku.

3.1 Júiči a ženy

Júiči jako homosexuál k ženám nic necítil. Ale stejně jako Mišima má Júiči slabost pro slabé nebo ubohé ženy v těžké situaci. Mišima měl se svou matkou velmi pevný vztah. Byla to ale také její zranitelnost a neštěstí, co mladého Hiraoku natolik přitahovalo. Není náhoda, že Júiči poprvé začne mít špatné svědomí poté, co se dozví, že je Jasuko těhotná. Bylo to právě její utrpení, co Júičiho, tak přitahovalo.

„V tu chvíli se v něm nečekaně zrodila krutá něha. Přitiskl své rty na rty Jasuko, která ještě pořád měla horečku.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 221)

Jasuko, která kvůli těhotenství na tom není zdravotně dobře, vytrpí cokoliv, pokud to je pro jejich dítě. Pro Jasuko je to způsob, jak přimět Júičiho, aby ji neopustil. Júiči pocítí sice lítost, ale ve stejnou chvíli začne přemýšlet o potratu. Mišima propojuje své aktivní mužské postavy s násilnou smrtí a ženy propojuje s násilným zrozením (Susan J. Napier, 1991). Hlavní ženské postavy v *Zakázaných barvách* nejsou zcela negativní. Jak paní Kaburagi, tak Jasuko se pro Júičiho obětují. V knize *Escape from Wasteland* Susan J. Napier (1991) považuje ženy v *Zakázaných barvách* za Mišimův oblíbený typ žen.

„Byl nečekaně dojat. (...) Tvář paní Kaburagi, jak si ji pamatoval byla vskutku krásná. Cítil, že nikdy tak krásnou ženu neviděl. (...) Já toho člověka miluji. (...) Svou silou již nedokážu tyto city popřít, „Miluji ženu!“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 362-364)

Paní Kaburagi utekla do Kjóta, protože přistihla svého muže s Júičim. Z Kjóta Júičimu napsala dopis. Úryvek představuje pocity, které Júiči cítí po přečtení onoho dopisu. Jako Mišima byl Júiči rád, že dokáže něco cítit a hlavně, že dokáže milovat ženu. Júiči se však

zamiloval do jejího utrpení nikoliv do ní. Mišimova matka Šizue trpěla pod jednou střechou se svou tchýní a svého muže považovala za tyrana. Jediným možným východiskem pro ni byla smrt, nikoliv rozvod. Malý Hiraoka za těchto podmínek vyrostl a velmi ho to ovlivnilo. Když posléze ve 12 začal žít se svými rodiči, zamiloval se do své matky Šizue právě kvůli jejímu trápení. Stokes (8.8.2000) věří, že Mišima neměl s nikým jiným opravdu blízký vztah než se svou matkou.

3.1.1 Manželství a tajný život

Júiči je mladý muž, který prochází krizí. Jeho krize spočívá v tom, co on sám chce a co se od něj očekává. Na jedné straně je jeho touha a na druhé povinnosti. První člověk, kterému se svěří se svým problémem, je Šunsuke.

„A ty miluješ koho? Já? Obličej chlapce zčervenal studem. Já dokážu milovat pouze muže.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 42)

Pokud budeme pohlížet na Šunsukeho jako na druhé alter ego autora, není náhoda, že se Júiči poprvé přizná ke své orientaci Šunsukemu. Mišima vlastně přiznává svou orientaci sám sobě. Júiči (Mišima) měl ze své orientace strach a nechtěl ji přiznat, až ji nakonec přizná Šunsukemu (Mišimovi). Ani Šunsuke, který se projevuje spíše jako misogyn, neprojevuje svou homosexuální orientaci. Celý život strávil po boku žen a chtěl věřit, že k ženám něco cítí. Ženy ale zranily jeho ego, tak se rozhodne krásného Júičiho použít jako nástroj své pomsty vůči ženám. Po setkání s Júičim se začnou více projevovat jeho homo-erotické city, které cítí k Júičimu. Přesto si nechce přiznat, že co cítí, je láska.

Jako Šunsukemu a Júičimu, ani Mišimovi láska nic neříkala. Júiči má strach a před city utíká. Mišima měl také tendenci utéct. Lidi okolo sebe měnil a neměl potíže s tím lidi opouštět.

„Proč bych měl být schopen vzít si někoho, po kom netoužím?“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 50)

Dokud mohl, snažil se být svobodný. V době, kdy sepsal první část románu *Zakázané barvy*, nebyl natolik odvážný jako Júiči. Přestože to bylo v 50. letech, kdy začal frekventovat

rozvíjející se homosexuální čtvrť v Tokiu, nikdy tam však nešel sám. Mišima měl totiž strach jít tam úplně sám. Možná protože se bál přiznat si, po čem tajně touží. Svým přátelům, kteří šli s ním, lhal, že se jedná o výzkum pro jeho novou knihu. V roce 1951 odjel na Západ. Jeho průvodcem v Brazílii byl korespondent deníku Asahi, který se jmenoval Masa Mogi. Mogiho Mišimova otevřená homosexualita překvapila. Mišima na Západě chodil do parku, kde se každý den seznamoval s chlapci v adolescentním věku. Tyto chlapce si poté odváděl do svého hotelového pokoje. Mišima zastával názor, že poznat lidi stejné orientace není těžké. Pokud máte oba stejnou orientaci, poznáte to. Tento názor je patrný během Júičiho prvního výletu do parku, kde se setkává s ostatními homosexuály.

Ze své cesty se vrátil v květnu 1952. Předtím trpěl osamělostí a nenávisť k sobě samému. Jakmile se vrátil, začal jeho poměr s dívkou jménem Eiko, která byla studentkou druhého ročníku v Gakušúin (学習院). Po setkání s ní se projevil jeho misogynismus. „*Řekl, že generál Nogi by byl zklamáný, kdyby zjistil, že přijímají do Gakušúin nyní i ženy.*“²¹ Jejich vztah byl čistě platonický.

„To, že je běžné, že se mnoho mužů, kteří mají rádi muže, ožení a stane otci, Júiči nevěděl. (...) Najednou zavřel oči. Přál si, aby si Jasuko dokázal představit jako muže. (...) Před očima si však promítal spíše než krásnou dívku, něco, co nedokázal milovat, něco čím dál tím ošklivějšího a nemožného milovat.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 67- 78)

Júiči byl homosexuál. Byl nucen vzít si ženu. Snažil si ji představit jako muže, ale nedokázal to. Důvod, proč neviděl krásnou dívku, ale něco ošklivého, co nedokázal milovat, bylo to, že dokázal milovat pouze muže. Mišima chtěl také věřit, že je jako všichni ostatní, ale pouze ho to utvrdilo v jeho orientaci. Oženil se, aby uklidnil svou rodinu, že není homosexuál. Jeho mladší bratr se oženil dříve než on, což nebylo v japonské rodině běžné. Než odjel Mišima do Ameriky snažili se ho jeho rodiče přinutit, aby se oženil. Mišimův otec nechtěl nadále slyšet pomluvy, že je jeho syn homosexuál, tak Mišimu tlačil do sňatku. Mišimova matka prý věděla o orientaci svého syna. I Júičiho matka se jako první dozvěděla o jeho homosexualitě a začala to tajně řešit.

²¹ *Mishima: a biography*. Cambridge, MA: Da Capo Press, 2000, s. 115. ISBN 0-306-80977-x.

Jeho misogynické chování lze však připisovat jeho těžkému dětství. Nejen misogynismus, ale také falický narcismus. Ženy, které měly na Mišimu největší vliv, se chovaly nekonvenčně a o mladého Mišimu bojovaly. Tento negativní obrázek ženy Mišima v dětství znal jako jediný. Přispělo to k jeho misogynismu a falickému narcismu²².

„Celé dva večery chodila do Júraučó k Rudonovi, jako jediný důkaz tam čekala až se objeví Júiči. (...) Prosím, ať se ten chlapec na fotografii nepodobá Júičimu.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 560-562)

V roce 1958 Šizue diagnostikovali rakovinu. Mišima se oženil ze stejného důvodu, z jakého se oženil Júiči. Oba chtěli, aby jejich matky byly v klidu a viděly vnoučata.

„Nejdříve se pokusme zamyslet, dobře? Manželský život nemá žádný smysl, za to ti já ručím. V souladu s tím se ty můžeš oženit, aniž bys na sebe bral jakoukoliv zodpovědnost a bez výčitek svědomí. I pro tvou nemocnou matku bude lepší, když se rychle oženíš. (...)“ (Mišima, Jukio: Kindžiki s. 56)

Mišimova matka měla zdravotní problémy dlouhou dobu. Júičiho matka je také nemocná. Takže není náhoda, že Júiči se žení, z toho důvodu, aby Júičiho nemocná matka měla klid. Snažil se přesvědčit sám sebe, že na tom není nic špatného. Že se žení z dobrého důvodu a není jediný, kdo tak učinil.

„Júiči se noci bál jako malé dítě. Dnes večer měl být večer, kdy bude osvobozen od své manželské povinnosti.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 81)

Jako Šunsuke i on nerad plnil manželské povinnosti. Júiči je představitel *dondengaeši*. Po většinu románu zastává roli aktivní v homosexuálním vztahu. Dalo se tedy předpokládat, že se jedná o *pede*. Poté ale začne trávit čas s panem Kaburagim. V jejich vztahu vše nasvědčuje tomu, že s ním zastává roli pasivní. Je to pan Kaburagi, který Júičiho svede a snaží se s ním pravidelně vídat.

„Já jsem vyčerpaný z tajností,“ řekl Júiči smutně.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 233)

²² Narcismus, kterým trpí pouze muži. Touží mít okolo sebe lidi, kteří jsou úspěšní jako oni. Trpí vysokým sebevědomím.

Mišima se nakonec v roce 1958 oženil. Tímto způsobem uklidnil své rodiče a zároveň mohl nadále žít s maskou přiloženou na obličej. Mišima byl nejspíš také vyčerpaný, jelikož se nakonec rozhodl vzít si život se svým údajným milencem Moritou Masakacuem (森田必勝). Mišimův spořádaný život byl lež, kterému měli lidé okolo něj věřit.

„Impulzivní Júiči viděl v matčinych očích ‚společnost‘.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 575)

Júičiho reakce jeho matky na jeho homosexualitu zarazila. To, že autor pohled Júičiho matky nazval společností, není náhoda. V 50. letech homosexuálové žili v utajení. Navenek vše vypadalo spořádaně, avšak pod povrchem bylo vše jinak. Ve společnosti byly antihomosexuální tendence. Japonská společnost považovala homosexuály za podivné. Gay kluby nebyly gay kluby, jaké známe dnes. Jednalo se o napohled běžnou kavárnu, která pro vybranou klientelu měla ještě jedno patro, kde se scházeli homosexuálové. Aby se mohl gay dostat do této společnosti, musel ho představit někdo, kdo již byl členem. Homosexuální společenské kruhy si kvůli nátlaku společnosti vážily utajení.

Svobodní homosexuálové v románu jsou velmi mladí chlapci. Starší homosexuálové jsou cizinci nebo jsou ženatí jako pan Kaburagi a Šunsuke. V románu se objevuje pouze jeden starší homosexuál, co není ženatý, pan Kawada. Pan Kawada však svou rodinu přesvědčil, že miloval dívku během svého pobytu v cizině, a s jinou nedokáže být. Pod výhružkou smrti mu byl dovolen život starého mládence. Mišima si tedy byl vědom reakce společnosti. V románu můžeme pozorovat různé životní osudy mužů s homosexuální orientací a způsob, jakým přežívají v především heterosexuálně orientované společnosti.

Reakce paní Kaburagi, která Júičiho přijala i s jeho homosexuálními sklony, ho zachránila. A přiměla ho považovat ji za dokonalou ženu. Paní Kaburagi Júičiho viděla se svým manželem, přesto mu napsala dopis, ve kterém se vyznává ze své lásky k němu.

Matka chtěla věřit, že dopisy, které dostala, jsou lži a její syn není homosexuál. Júičiho matka popřela jeho skutečné já. Z tohoto důvodu její pohled nazval společností. Tehdejší společnost očekávala, že se muž ožení a bude mít děti. Muž by neměl v žádném případě být skutečný homosexuál. Mišima měl ze společnosti strach. Byli to sice rodiče, kteří ho přesvědčili se oženit, ale byla to společnost, která ho přiměla jednat. Byla to také společnost, která přiměla

jeho rodiče vidět v jeho životě svobodného muže problém. Společnost byla důvod, že si Mišima obrazně nasadil masku. Mišima řekl své editorce, že sice vypadá jeho život normálně a spořádaně, ale v hlavě že je nemocný. Jeho spořádaný a normální život byla jeho maska. Maska sloužila nejprve pro sebeochranu, ale Mišima chtěl, aby se maska stala jeho součástí. Použil ji k tomu, aby potlačil své skutečné já. Podle Donalda Keena si možná nakonec ani nebyl vědom, že masku má, a zemřel s maskou pevně přiloženou na obličej.

3.2 Narcismus²³

Narcismus je porucha osobnosti, která je způsobena špatnou výchovou²⁴. Nejvíce se na rozvinutí této poruchy podílí matka nebo osoba, která roli matky zastává. V Mišimově případě to byla jeho babička Nacu. Příčinou je často tvrdé, dominantní a chladné chování mateřské postavy. Mišimova babička byla osobnost, která v domácnost měla největší respekt. Malého Mišimu velmi omezovala. Nacu byla na Mišimu od raného dětství přísná. Děti, které si později vypěstují narcistickou poruchu, jsou nuceni podřídít se a uspokojit potřeby osoby, která v jejich životě zastávala roli matky²⁵. Postava otce může vývoj poruchy zmírnit²⁶, však Mišimův otec matku poslouchal a k traumatu malého Mišimy naopak přispěl.

„Získal sebevědomí, kterému chyběl cit. (...)pro mladíka, jakmile se jednalo o ženu, leč sebekrásnější, nebyla pro něj svým vzhledem ničím víc než opicí.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 197)

²³ RÖHR, Heinz-Peter. *Narcismus - vnitřní žalář: vznik poruchy, průběh a možnosti jejího překonání*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2016. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-1080-1.

²⁴ *Narcismus - vnitřní žalář: vznik poruchy, průběh a možnosti jejího překonání*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2016, s. 24. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-1080-1.

²⁵ *Narcismus - vnitřní žalář: vznik poruchy, průběh a možnosti jejího překonání*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2016, s. 30. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-1080-1.

²⁶ *Narcismus - vnitřní žalář: vznik poruchy, průběh a možnosti jejího překonání*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2016, s. 31. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-1080-1.

Pokud dítě nemá pozornost své rodiny stahuje se do sebe (splendid isolation)²⁷. Jedinec se poté stává svým vlastním ideálem. Toto chování a sebevědomí vidíme u Mišimy i u mladého Júičiho. V pasáži autor zmiňuje sebevědomí, kterému chybí cit.

„Miluješ Kawadu nebo co? Ty žertuješ? (...) Ale muži a ženy jsou rozdílní. Muži a ženy jsou stejní. Jsou chlípni a nudní.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 458)

Narcismus u jedinců trpících touto poruchou vytváří pocity extrémní nudy a prázdnoty. Jedinec se stává apatický. Nedokáže se vžít do bolesti druhých.

„Ty to nevíš, že? Řekl Júiči chladně. Já mám ženu. (...) Jak tam stál začal brečet.“ (Mišima, Jukio: 禁色, s. 495)

Júiči je mladík, který si uvědomuje, jak krásný je. Je si vědom, že ho ostatní lidé obdivují a chtěli by ho získat. On naopak ostatní vidí pouze jako nástroj na pobavení. Ublížit druhým nebo je odříznout Júičimu nedělá problém.

„Když ho šel Júiči vzbudit, Šunsuke se neozýval. Byl mrtvý. (...) Bylo tam napsáno: ‚Sbohem. Tvůj dárek je v pravém šuplíku.‘ (...) ‚Musím si nechat naleštit boty,‘ Pomyslel si Júiči.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 685- 687)

Júiči, přestože zemřel jeho patron Šunsuke, myslel pouze na to, že si musí nechat vyleštit boty. Toto je jednání narcistického člověka bez empatie. Júiči nemá čas přemýšlet nad smrtí člověka, záleží mu pouze na jeho vlastní osobě. Mišimovi jako Júičimu chyběla empatie. Svůj nedostatek empatie zpočátku projevoval výrazem, který jeho otec Azusa nazval maskou *nó*. Když zemřela Mišimova babička Nacu, byl naprosto v klidu. Mišimovi bylo čtrnáct let. Jeho matka Šizue nedostatek empatie připisovala tomu, že se na ní stal závislý.

²⁷ *Narcismus - vnitřní žalář: vznik poruchy, průběh a možnosti jejího překonání*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2016, s. 28. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-1080-1.

Ve 30. letech začal Mišima psát do časopisu školního literárního klubu, v jehož čele stál Bódžo Tošitami (坊城俊民). Byl v posledním ročníku a klub právě opouštěl, když Mišima publikoval své první básně v roce 1937. Tošitami byl první, který zaznamenal Mišimův ohromný literární talent. Byl o osm let starší než Mišima, ale i tak se stal jeho prvním literárním přítelem. Jejich vzájemné přátelství trvalo čtyři roky. Dopisovali si téměř každý den. Přesto byl Mišima velmi neosobní. Nikdy nemluvil o sobě, pouze o literatuře. Mišima byl opatrný, aby se příliš neprojevil. Mišima se nakonec rozhodl, že pro něj Tošitami již není ničím přínosný a přátelství se rozhodl ukončit. V roce 1941 přestal reagovat na Tošitamiho dopisy. Stejným způsobem pohlížel na vztahy i Júiči.

„Není pochyb o tom, že nejhorší je touha bez cíle, bez důvodu. (...) Júiči začal pomýšlet o tom, že Kawadu využije. (...) Bylo tam napsáno 500 000 jenů, mladík se natáhl po šeku, pomalu ho složil a dal do náprsní kapsy. (...) „Jsem vám za vše zavázaný. Tak tedy sbohem.““ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 645-646, 512-513)

Júiči chtěl zpočátku zaměstnání, nakonec mu Kawada pomohl získat dostatečné množství peněz, aby mohl Šunsukemu splatit dlužnou částku. Júičiho chování v úryvku je značně egoistické, přesto se stále dá hovořit o narcistické poruše osobnosti. Egoismus rozdělujeme na dva typy, na psychologický a etický²⁸. U etického platí, že jednání jedince směřuje k vlastnímu zájmu. Etický egoismus uznává zdravou sebelásku a zájem o své vlastní zájmy. Psychologický egoismus zase zastává myšlenku, že každý jedinec je poháněn vlastním zájmem. Z toho důvodu nelze chování Mišimy ani Júičiho považovat za egoismus. Člověk trpící narcismem se nestará o pocity druhých. Jedinec s narcismem využívá druhé pro svůj vlastní prospěch. Často je toto chování doprovázeno fantaziemi o vlastním úspěchu. Mišima se chtěl stát spisovatelem, aby byl bohatý a slavný. Jak Júiči, tak Mišima chtěli obdiv a úspěch. Pro Júičiho jsou bezdůvodné vztahy největší zlo. Podle Júičiho by mezilidské vztahy, které udržujeme, měly být něčím prospěšné. Pokud člověk ze vztahu nic nemá, nemá cenu ho udržovat. Takto by se daly definovat skutečné vztahy narcistického Jukia Mišimy. Mišima si ve svém okolí udržoval pouze lidi, kteří pro něj byli nějakým způsobem prospěšní.

²⁸ KONEČNÁ, Michaela. *Altruismus nebo egoismus?* [online]. Brno, 2005 [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/egta2/Konecna_DP_Altruismus.pdf. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Katedra Filozofie. Vedoucí práce Doc. PhDr. Radim Brázda, Dr., staženo 13.4 2019

U jedince se rozvíjejí pocity, že nikoho nepotřebuje. Jedinec není schopný vidět ostatní tak, jací skutečně jsou, nedokáže vidět ani své skutečné já. Mají nereálné představy. Neuvědomují si však, že jejich očekávání vůči ostatním či sobě samým jsou nereálná. Vše může nakonec vést k tomu, že jedinec trpící poruchou osobnosti nemusí být schopen empatie²⁹.

Další skupinou, kterou Mišima opustil, byla skupina roman-ha (ロマン派), která ho financovala během války. Jednalo se o skupinu podporující japonský romantismus. Lehce extrémistická skupina, která kladla důraz na pokrevní linii císaře a smrt. Dávali přednost tradiční literatuře. Naprostým ideálem bylo zemřít ve jménu císaře, kterého obdivovali pro jeho božský původ. Po válce bylo mnoho z nich označeno za válečné literární zločince.

Do skupiny japonských romantiků patřil i Hajaši Fudžima. S Mišimou se seznámil v roce 1943. Mezi lety 1944-1945 Mišima Hajašiho navštěvoval v jeho rezidenci. V listopadu 1945 neodpověděl na Hajašiho dopis a při náhodném setkání se choval chladně. Mišimovi nebyl užitečný, tak přerušil kontakt. Mišima se chtěl od romantismu vzdálit. Bylo to právě v této době, kdy se jeho učitelem stává držitel Nobelovy ceny za literaturu Kawabata Jasunari. Bódžo i Hajaši byli zavrhnuti ze stejného důvodu. Byli průměrní a nebyli pro Mišimu užiteční. Toto chování se jeví jako falický narcismus. Jedinec s narcismem upírá hodnotu druhým, používají je pouze jako stupínek k vlastním zájmům³⁰. Narcistický jedinec idealizuje sebe samého a lidé, kteří nejsou, tak dobří jako on v životě nepotřebuje.

V roce 1947 začal trávit sobotní večery ve společnosti skupiny mladých aristokratů. Společně chodili na taneční večírky do nočních klubů. Noční kluby byly určeny především pro vojáky okupační správy³¹. Mišima nekouřil ani nepil, ale miloval tanec. V roce 1946 začal chodit na lekce tance, další charakterový rys, který sdílí s Júičim. Mišima mezi své přátele nikdy nezapadl a v létě roku 1947 přerušil veškerý kontakt.

²⁹ *Narcismus - vnitřní žalář: vznik poruchy, průběh a možnosti jejího překonání*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2016, s. 38. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-1080-1.

³⁰ *Narcismus - vnitřní žalář: vznik poruchy, průběh a možnosti jejího překonání*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2016, s. 152. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-1080-1.

³¹ Nejslavnějším byl Latin Quartet ve čtvrti Asakasa.

„Júiči se nenudil. Vůbec se nenudil. Protože Kaburagiho monolog nebyl o ničem jiném než o Júičim.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 263-264)

Júiči se nejednou projeví narcisticky. Júiči si byl vědom své krásy a obdivu druhých. Všechny postavy v románu ho obdivují a chtějí jeho přítomnost. Mají strach, že pokud projeví své city, přijdou o něj. Šunsuke Júičiho miloval a jediná věc, která je nakonec spojovala, byla láska ke stejné osobě.

„(...) Jelikož Šunsuke i Júiči milovali tutéž osobu. Ty mě miluješ. Já se také miluji. Budme tedy přátelé. Tohle je princip egoistovi lásky.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 378)

Jak Júiči, tak Šunsuke milovali Júičiho. Za narcistické chování je považováno i neschopnost navázat vážný vztah. Jakmile někdo projeví cit, Júiči odejde. Je to patrné na dialogu, který vede Júiči s panem Kaburagim.

„ „Chtěl bych se rozejít.“ (...) „ To jsi tak sobecký?“ „ Jsem objektivní.“ „ Já se s tebou nerozejdu.“ „ Dělej si co chceš, ale já se s tebou už scházet nebudu.“ (...) „Udělám vše, co budeš chtít.“ „ Kdyby si mi řekl, ať ti políbím boty, udělám to.“ (...) Júiči se sehnul a celou svou silou se vyprostil. Zachvátil ho strach. Začal utíkat.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 395-398)

V uvedené pasáži se Júiči rozchází s panem Kaburagi. Pan Kaburagi se Júičiho snaží přesvědčit, aby to nedělal. Júiči se nakonec jeho přehnané lásky zalekne a uteče.. Júiči měl rád pozornost, ale lásce nerozuměl. Mišima se také projevoval jako narcistický jedinec. Narcistický jedinec se o druhé nestará. Chce obdiv a sebepotvrzení, což je důležité k upevnění jeho pocitů vlastní hodnoty.

V roce 1947 se Mišima seznámil s Dazaiem Osamu na odpoledním srazu spisovatelů. Mišima dal Dazaiovi najevo, že nemá rád jeho psaní. Dazai byl přesvědčen, že to není pravda, když Mišima přišel na tento sraz. Mišima dle všeho pociťoval závist vůči Dazaiovi, který měl veškerou pozornost a obdiv. Mišima tvrdil, že nemá Dazaie rád, protože oslavoval své slabiny. Jeho slabinou bylo jeho destruktivní chování. Jiní zastávají názor, že Mišimovi se nelíbilo, že se jejich přístup k životu v mnohém shoduje. Narcismus vede k pocitům zlosti a nenávisti. Vůči jedincům, kteří si vedou lépe, pociťují lidé trpící touto poruchou nenávist a především závist.

Odpudivý způsob chování je způsob, jakým se snaží nalézt sebe samotného. Jedinci trpící narcismem špatně snášejí jakoukoliv kritiku. Kritiku špatně snášejí jak hrdinové *Zakázaných barev*, tak Mišima.

Během svých cest v 50. letech navštívil i Paříž. V Paříži přišel o veškeré finance, jelikož ho okradli. Mišima krádež nahlásil japonským úřadům ve Francii³². Musel čekat měsíc na peníze, a proto se ocitl v ubytovně s japonskou restaurací jménem Botanja. Pobýval zde i režisér Kinošita Keisuke (木下恵介). Prostřednictvím Kinošity se seznámil s hudebním skladatelem Majuzumim Toširóem (黛敏郎). Právě od Majuzumiho, který v Paříži žil, chtěl ukázat bar určený pro *pederasuto*. Společně navštívili podnik s názvem Café Blanche. Mišima nebyl spokojený, jelikož tamní chlapi měli zájem o Majuzumiho, který mluvil plynule francouzsky. Narcistický Mišima z tohoto důvodu Paříž nenáviděl.

Mišima také náhle ukončil vztah s autorem knihy *Mishima. A Biography* Johnem Nathanem. John Nathan se poprvé seznámil s autorem v roce 1964. Jejich zvláštní přátelství trvalo do konce roku 1965. Mišima si Nathana oblíbil, jelikož byl talentovaný překladatel jeho knih. Trávil s ním volný čas venku či v jeho pracovně, kde mu vyprávěl o klasické literatuře. Projevoval stejné chování jako Šunsuke, který Júičimu ve své pracovně často vyprávěl o různých autorech a dílech. Jako jediný cizinec se účastnil Mišimových soukromých večírků. Na konci roku 1965 však odmítl Mišimův návrh, aby přeložil jeho další román (John Nathan, *Mishima A Biography*, předmluva, s. XV-XVI). Pro Mišimu již nebyl užitečný a s Nathanem přerušil veškerý kontakt. Nathan se později dozvěděl, že ho tím urazil.

„Zatímco se utápěl v přehnané osamělosti, se opět stal krutým a strávil čas s chlapcem, který nebyl atraktivní .(...) Na chlapcově ponožce byla celkem velká díra, což Júičiho depresi nepřidalo. Nakonec opilý usnul, aniž by se chlapce dotkl.“ (Mišima, Jukio: 禁色, s. 236-237)

Júiči, který se dozvěděl, že je jeho žena těhotná, se cítil osaměle a trápil se. S nikým, až na autorovo druhé alter ego Šunsukem, o svém problému nemluvil. Júiči jako Mišima o svém osobním životě příliš nemluví. Homosexuální komunita se dozví, že je ženatý až poté, co to prozradí pan Kaburagi. Další povahový rys, který sdílí s autorem. Jedinec, který má narcistickou poruchu osobnosti trpí pocitem, že jeho problémy jsou jedinečné a těžko

³² V této době ještě nebyla ambasáda

pochopitelné pro ostatní. Júiči své problémy svěřuje pouze Šunsukemu, který je také alter egem autora.

3.2.1 Júiči a láska

Zakázané barvy představují realistický obraz tehdejší homosexuální scény v poválečném Japonsku. Temný svět, kde homosexuálové hledají lásku na různých místech a udržují vztah s cizinci. Spolu s tím, jak se změnil pohled na mužské tělo,³³ se změnil i ideál krásy. Zrodil se nový ideál homosexuálního muže. Jednalo se o řecký ideál. Homosexuálové odkazovali na homosexuální historii antického Řecka, především na lásku řeckého typu *pederasto*. Mišima byl ovlivněn tímto ideálem mužské krásy také. Důkazem slouží způsob, jakým popsal Júičiho vzhled poté, co ho Šunsuke poprvé zahlédne. Júičiho přirovnává k řecké soše. Zároveň nám Mišima v *Zakázaných barvách* představuje homosexuální svět, ve kterém muži hledají nezávazný sex.

„*Jsem s ním pouze fyzicky.*“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 399)

Júiči se nikdy nezamiluje. Žije ve světě, kde jde především o sex. Často opakujícím se prvkem jsou mladí chlapci udržující vztah se staršími muži. Na počátku 70. let japonská média nazvala poválečnou společnost *čiči naki šakai*³⁴, společnost, která nemá otce. Podle této teorie byl důvod těchto vztahů, že mnoho chlapců ve válce přišlo o otce nebo jim v životě chyběla otcovská figura. Toto zapříčinilo, že mladí chlapci se cítili izolováni a hledali náhradu v náručí staršího muže. Júiči také nemá otce. Přestože má raději společnost mladých chlapců, se starším mužem je dvakrát. Prvním je pan Kaburagi, druhým známý Šunsukeho, kterého chce využít pro vlastní prospěch. Júičiho vztahy s mladými chlapci nejsou vážné.

“*Pod stolem ho chytil pevně za ruku. Júiči mu ruku krutě pustil.(...) Už jsem tě začal unavovat?*“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 152)

³³ Japonci začali dávat přednost svalnatému tělu, v časopisech se často objevují svalnatí Američané.

V pornografii se objevují dominantní Američané a poddajní Japonci.

³⁴ 父なき社会

Poté co poprvé objeví homosexuální komunitu, potká mladého číšníka. S ním prožije první noc a tím se mu otevře cesta do homosexuální společnosti. Jakmile mu již není prospěšný, zaměří se na jiné a mladého číšníka opustí. Ukázka je ze scény, která se odehraje v kavárně u Rudona. Přestože se mladík zamiloval, Júiči jeho city neopětuje. Mladík vycítil, že Júiči o něj nemá zájem, a nakonec se sám stáhne. Júiči mladíka využil jako experiment.

„Prvotní vášnivá zvědavost vsadila na lásku a touhu, posléze se láska uhnízдила v duši nebo se přenesla do jiného těla.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 150)

Pojem naznačuje, že Júiči, který nikdy nebyl s mužem, pociťoval pouze zvědavost. Júiči chtěl vědět, jaké to je s mužem, tak přijal mladíkuv návrh. Nešlo o lásku, nýbrž o věc čistě sexuální.

Mišima v románu popírá, že by mohl homosexuální muž nalézt dlouhodobý vztah. Z tohoto důvodu nazval román *Zakázané barvy*. Znak *iro* (色) se může také číst jako *šoku* nebo *šiki* a může znamenat sexualitu nebo erotismus. Jedná se tedy o zakázaný svět, ve kterém se muži snaží ospravedlnit svou sexuální touhu.

Júiči začal udržovat vztah s panem Kaburagim nejprve proto, že ho zaujal jeho proslov. Proslov nebyl o nikom jiném než o Júičim. Na Júičiho, který trpí narcismem, tento monolog udělal dojem a vyhovoval mu.

„Júiči poté ještě dvakrát odpověděl na jeho žádost, ale nedal vůbec znát, že by Nobutaku miloval.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 273-274)

Kaburagi Júičiho miloval, Júiči ho ale nemiloval. Jakmile se Nobutaka projevil trošku závisle, Júiči mu řekl, že takhle spolu moc dlouho nevydrží.

„Pokud budeš tak sobecký, tak nebudeme mít dlouhého trvání.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 279)

Júiči nebyl rád, když měl pocit, že ho druhý člověk miluje. Těmito pocity trpěl i samotný Mišima. Jakmile se zdálo, že by vztah mohl být vážný, stáhnul se.

„Nobutaka jemně zaklesl svou paži do Júičiho paže. Júiči slyšel chlapce, který vypadal jako student, jak šeptá dívce. „To jsou určitě homosexuálové. Jak obscénní.“ (...) Júiči se vyprostil z Nobutakovy paže a dal ruce do kapes.“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 390-391)

Na homosexualitu nebylo v poválečném Japonsku pohlíženo pozitivně. Homosexuálové měli spoustu označení. Jedno z nich bylo 汚い (kitanai, špinavý). Jedna věc, která mohla být považována za špinavou, byl anální styk. Na anální styk bylo pohlíženo negativně. Nešlo v něm o rozmnožování, tedy založení rodiny, šlo v něm o to, kdo bude zastávat roli aktivní a kdo pasivní. Ze strany sexuologie bylo naopak pohlíženo na homosexualitu jako na nemoc (病気). Homosexuálové byli také nazýváni おかしい (zvláštní) nebo 異常 (abnormalita). Lidé, kteří byli proti homosexualitě považovali homosexualitu za riziko, které ohrožuje Japonsko.

Júiči i Mišima měly narcistickou poruchu, šlo jim velice o to, jak vypadají před ostatními. Chtěli být společností obdivováni. Homosexuálové měli ve společnosti špatnou pověst. Tato scéna nám ukazuje, že přestože měl Júiči v úmyslu se s Nobutakou rozejít, nechal ho, když chtěl jít zakleslý do jeho paže. Jakmile to ale kolemjdoucí chlapec komentoval, že je obscénní homosexuál, ruku vyprostil. Jak moc otevřený Mišima byl, se nedozvíme, ale můžeme hádat. Mišima byl otevřený homosexuál především na Západě. Důvodem může být, že byl daleko od domova a může být sám sebou. V Japonsku si musel zachovat tvář a jednoho dne se oženit. Proto si po návratu našel dívku. Japonští homosexuálové pociťovali homofobii, ačkoliv cizinci považovali Japonsko za ráj na zemi pro gaye. Cizinci však považovali Japonsko, za ráj na zemi ze stejného důvodu, kvůli kterému byl Mišima otevřenější homosexuál na Západě. Bylo to daleko od domova. Přední zastávce teorie, že Japonsko nezná homofobii, je William Fitzpatrick, kterého zmiňuje Johnathan D. Mackintosh v knize *Homosexuality in Postwar Japan* (2010, s.38). Homosexualita v Japonsku byla legální, neexistoval zákon, který by ji nějakým způsobem omezoval. Tato teorie je však z pohledu cizince nijak nevysvětluje, jaký byl na Japonské homosexuály vytvářen nátlak ze strany společnosti a rodiny. Pro japonskou homosexuální komunitu byla homofobie každodenní skutečností. Ať už ze strany společnosti nebo negativní komentáře, které se objevovaly v časopisech.

Mišima si byl jako homosexuál žijící v Japonsku těchto názorů na strany společnosti zajisté vědom. Právě proto nejspíš nazval pohled Júičiho matky „společností“ poté, co svého syna konfrontuje s jeho orientací. John Nathan usuzuje, že Mišimova matka s velkou

pravděpodobností o orientaci svého syna věděla také. Poté, co ji v roce 1958 diagnostikovali rakovinu, se Mišima rozhodl oženit, aby mohla odejít v klidu. Druhým důvodem jeho rychlého sňatku byla právě společnost. Mišima si chtěl udržet respekt společnosti, proto se potřeboval oženit. Jeho žena si byla, stejně jako Júičiho manželka, vědoma orientace svého muže. Musela se to dozvědět sama, jelikož Mišima o svých osobních záležitostech s nikým nemluvil, ani se svou ženou. John Nathan vycítil ze způsobu, jakým o Mišimovi mluvila, že o jeho orientaci ví, ale nebude se k ní vyjadřovat (*Mishima. A Biography*, 2000, s.141). V roce 1968 dostal Mišima řadu výhrůžných dopisů. Autor dopisů žádal peníze za své mlčení. Jinak se Mišimova žena Jóko dozví celou pravdu o orientaci svého manžela. Júičiho manželka a matka se o Júičiho orientaci dozví z dopisů, které jim pošle milenec jednoho mladíka, se kterým se Júiči sblíží. John Nathan považuje *Kamen no kokuhaku* spíše jako předpověď budoucnosti, nežli zpověď minulosti (2000, s.99). O *Zákázaných barvách* se dá do určité míry říci to samé.

3.3 Júiči a Šunsuke

Autor v knize několikrát zmíní, že Júiči a Šunsuke jsou jedna osoba. Postupem času začne Šunsuke považovat Júičiho za svého zástupce.

„*Nejen že do Júičiho těla vkládal svou vlastní duši (...)*“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 12)

Mišima zanechává stopy, kterými dává najevo, že Júiči a Šunsuke jsou oba dva alter egem jeho samého. Mišima napsal *Zákázané barvy*, když mu měla vyjít první antologie. Šunsukemu má vyjít jeho poslední antologie. Jak řekl Henry S. Stokes, Šunsuke představuje Mišimovo já, kterým se nechtěl stát. Není náhoda, že Jasuko je na počátku s Šunsukem. Šunsuke s Jasuko dokázal být, protože byl již starý a na ženy byl zvyklý. Júiči s ní nikdy nedokázal být fyzicky, jelikož stále řešil svou orientaci. Jasuko si nakonec vybere místo starého ošklivého Šunsukeho Júičiho, který je krásný a mladý. Zde je patrný názor, který Mišima zastával celý svůj život. Šunsuke představuje pasivního hrdinu, který ačkoliv byl gay, nikdy nic nepodnikl. Júiči jako aktivní hrdina začne žít pomocí svých instinktů. Júiči se na počátku románu projevuje jako nevinný chlapec, co se nedokáže smířit se svou orientací. Nechce zklamat svou matku a nechce ublížit Jasuko. Z počátku zastává názor, že by měl mít Jasuko rád, aby si ji mohl vzít. Není si vědom své vlastní přitažlivosti. Po setkání s Šunsukem se vše změní. Júiči získá sebevědomí a začne postrádat empatii. Šunsuke nakonec není schopen Júičiho ovládat. Mišima jako Júiči z počátku trpěl nedostatkem sebevědomí, byl drobný, tichý a nebyl

příliš komunikativní. Odjel na Západ, kde se začal chovat jako Júiči poté, co se seznámí s Šunsukem. Jako homosexuál, po kterém muži touží. Po návratu ze Západu v roce 1952 nabyl sebevědomí a našel si dívku. Po návratu píše druhou část románu Kindžiki. Prošel tedy podobnou změnou jako Júiči.

Stejně jako mladý Mišima i Júiči má z počátku potíže smířit se se svou sexualitou. Svěří se Šunsukemu, který po Júičim požaduje, aby se za něj pomstil. Šunsuke tedy chce, aby Júiči dělal to, co on sám nikdy nedokázal.

„Šunsuke si v tuhle chvíli neuvědomoval, že aniž by chtěl, nehleděl na Júičiho jinak, než jako na spirituální loutku sebe samého.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s.124)

Z úryvku je patrné, že Šunsuke považuje Júičiho za své druhé já. Přestože si to sám neuvědomoval. Možná strach, že jednoho dne skončí jako Šunsuke, přimělo Mišimu být více otevřený, když v roce 1951 odjel na Západ. Každý den trávil s několika mladými chlapci a chtěl být populární. Svou orientaci svým společníkům neskrýval.

Autor s Šunsukem sdílí své životní filozofie, které Šunsuke předává mladému Júičimu. Šunsuke představuje intelektuální pasivní část Mišimy, zatímco Júiči představuje jeho homosexuální a aktivní část. Přestože byl Šunsuke také homosexuál, celý život strávil po boku žen, které ho opustily a zradily. Júiči sdílí s autorem také jeho poruchu osobnosti, narcismus.

Pokud se podíváme na drobné detaily, shodují se s autorem. Júiči chodí na soukromou vysokou školu a chodí na hodiny tance. Žije s matkou, se kterou má blízký vztah. Jeho matka je nemocná, tak Júiči cítí nátlak, že se musí oženit a mít děti, aby jeho matka mohla být v klidu. Mišima také chodil na soukromou vysokou školu a učil se tancovat. Zdraví jeho matky bylo křehké, nakonec jí špatně diagnostikovali rakovinu a Mišima byl nucen se oženit. Chtěl, aby jeho matka měla jistotu, že se i on ožení. Júičiho v románu nečte ani nepíše knihy. Júiči nikdy příliš neprojeví své city, pouze svou chladnou povahu člověka trpícího poruchou osobnosti.

Šunsuke je naopak většinou ve své pracovně, kde čeká na kontakt od Júičiho. Často čte knihy a některé ukazuje Júičimu. Šunsuke je něco jako Júičiho mentor, snaží se ho utvrdit v tom, že nemusí mít výčitky svědomí. Misogynský Šunsuke se se svými názory ztotožňuje

s tokugawským pojetím *nanšoku*, které považuje ženy za objekt, který si nezaslouží lásku. Zároveň nemá rád své staré ošklivé já. Šunsuke nakonec spáchá sebevraždu.

Od malých detailů po životní filozofie se hrdinové románu *Kindžiki* shodují s autorem. Není tedy pochyb o tom, že teorie, že Šunsuke a Júiči jsou oba dva alter egem Jukio Mišimy je do jisté míry správná.

4. Postava Kijoura Reiko

Kijoura Reiko je postava, která představuje Mišimovu zesnulou mladší sestru Micuko. Micuko zemřela v říjnu 1945. Matka Mišimy říkala, že navštěvoval Micuko vždy po přednáškách na univerzitě. Nakonec zemřela v nemocnici, která měla nedostatečný personál. Tato skutečnost ještě více prohloubila temnotu, co v sobě Mišima nesl celý život. Důležitá je postava kamarádky Micuko. Incident s její kamarádkou Mišimu také ovlivnil. Žena, jejíž pravé jméno není známé, byla nějaký čas údajně jeho přítelkyně. Krátce se zasnoubili, ale kvůli jeho nerozvážnosti se nakonec provdala za jiného. Jedinou informaci, kterou John Nathan získal během své cesty do Japonska za účelem sepsání biografie Mišimy bylo, že byla spolužačkou Micuko. Musel se tedy obrátit na především román *Kamen no kokuhaku*, ve které ji Mišima pojmenoval Sonoko. Sonoko by v *Zakázaných barvách* mohla být Kjóko.

„Znáš někoho jménem Kijoura Reiko? Reiko, která zemřela před třemi nebo čtyřmi roky. (...) Reiko byla ze spolužaček Kjóko její nejlepší kamarádka.“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 188)

Reiko byla Kjóčina spolužačka a zároveň kamarádka. Když se Mišima dokázal seznámit s Micučinou spolužačkou, musela to být také její kamarádka. Kijoura byla nemocná a zemřela v nemocnici, kam ji Mišimovo alter ego Júiči chodil po škole navštěvovat. Sonoko, jak jí nazýval v *Kamen no kokuhaku*, byla pro Mišimu způsob, jak si dokázat, že je heterosexuální. Podle slov Mišimovy matky Šizue se vše odehrálo tak, jak píše v *Kamen no Kokuhaku*. To by znamenalo, že se se Sonoko seznámil v roce 1944, rok před smrtí Micuko.. Již v dopise Azumovi, který zemřel v roce 1943, Mišima bojuje se svou sexualitou. To, že se poté v roce 1944 seznámí se Sonoko, nasvědčuje tomu, že se svou sexualitou bojoval nadále a toužil být heterosexuál.

„(...) V době, kdy ji navštěvoval, trpěl pod tíhou své podivné tělesné touhy. V podstatě sestřenicí blížící se smrt záviděl.“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 189)

Když Júiči navštěvoval Reiko, tížila ho jeho tělesná touha. Stejně jako Mišima bojoval se svou orientací. Sonoko se nakonec vdala za jiného. I postava v *Kamen no kokuhaku* se stejně jako Júiči nakonec stává mužem, který dokáže okouzlit ženu, aniž by ji miloval a poté ji opustí, když se ona do něj zamiluje.

Mišima chtěl věřit, že dokáže milovat ženu. Júiči zažije podobnou zkušenost s paní Kaburagi. Poté, co přistihne Júičiho se svým manželem a zmizí, pošle Júičimu dopis. Júiči má radost, že miluje ženu. Nakonec ho Šunsuke přesvědčí o opaku.

„Jako mladí chlapci, kteří se zamilují do lásky, jsi byl pouze dojat svým dojetím. (...) Paní Kaburagi odjela do Kjóta, co se problému fyzické touhy týče, můžeš být v klidu, a proto jsi si poprvé dovolil ji milovat.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 372-373)

Júiči dostane dopis poté, co paní Kaburagi odejde, jelikož ho viděla se svým mužem. Júiči je šťastný, že dokáže něco cítit a že poprvé v životě miluje ženu. Co ho na dopise přitahovalo, nebyla paní Kaburagi, ale to, že se v něm vyznává ze svých citů k němu. Zoufalá žena, která se přiznává, že miluje stejného muže jako její manžel. Júičiho přitahovalo to, že hlavním předmětem dopisu byl on samotný. Opět se tedy neúmyslně projevila jeho narcistní povaha.

5. Kavárna U Rudona

V 50. letech se poprvé v Japonsku objevují gay bary. Vlivem okupace došlo k rozrůstání komunity homosexuálů. Podnik, který Mišima v 50. letech velmi často navštěvoval, nesl jméno Brünswick. Brünswick byla kavárna, která byla otevřena na konci války ve čtvrti Ginza. Byla to právě kavárna Brünswick, která byla v knize představena jako kavárna U Rudona.

„U Rudona byla průměrná kavárna, otevřená na konci války na rohu Júrakušó. Přestože se stala klubem pro lidi odlišné orientace, navštěvovali ji lidé, kteří zde popijeli nevědomky kávu, aniž by věděli o lidech, kteří se zde schází.(...) Rudon byl v sousedství na Ginze známá tvář, jelikož se zde vyskytoval již dvacet let. (...) Jen prostě dle vlastního zájmu do kavárny umístil pohledné chlapce (...)“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 138-139)

Kavárna Brünswick byla otevřena na Ginze, přesněji na Owaričó. Majitel této kavárny zaměstnával mladé chlapce a podnik nebyl explicitně určený homosexuální klientele.

„Během dne byla kavárna u Rudona i její klienti jako každá jiná kavárna.“ (Mišima, Jukio: Kindžiki, s. 292)

Jako v kavárně U Rudona i sem chodili zákazníci, kteří nebyli homosexuálové. Do kavárny chodily také heterosexuální páry a mladé ženy. Majitelem Brünswicku byl muž, který již před válkou vedl několik kaváren a se svou pozicí měl tudíž zkušenosti. Stejně jako Rudon v *Zakázaných barvách*, i on byl ženatý. Mark J. McLelland ve své knize *Queer Japan from the Pacific war to the internet age* (2005, s. 130) popisuje majitele Brünswicku jako *pede*. V kavárně zaměstnával výhradně krásné chlapce. Návštěvníci homosexuální orientace měli v úmyslu navázat s mladými chlapci vztah, a to je přimělo podnik navštěvovat ve velkém počtu. Japonské gay bary na počátku svého vzniku v Japonsku byly všechny tohoto typu. Majitel neměl v úmyslu otevřít gay bar, ale krása zaměstnanců přitáhla homosexuální klientelu. Nakonec se z podniku stalo místo, kam se homosexuálové chodili seznamovat. Nebyla to nýbrž nabídka služeb, ale zákazníci, co z podniku dělali gay bar. Patrony tohoto podniku byly podnikatelé z ciziny a starší bohatí Japonci.

Je nutné podotknout, že Mišima se nakonec stal patronem Brünswicku. Bylo to také právě v Brünswicku, kde se Mišima poprvé seznámil s tehdy šestnáctiletým Miwou Akihirem³⁵ (* 15.května 1935, 美輪明宏). Miwa Akihiro pracoval v Brünswicku jako číšník.

5.1 Hattenba

Mišima v Zakázaných barvách dokazuje svou znalost tzv. development spots (popř. cruising spots) neboli japonsky hattenba (発展場). Hattenba bylo místo, kam se gayové chodili seznámit. Jednalo se o různá místa, jedním z nich byl park Ueno. Júiči odejde z domu a rozhodne se následovat dva homosexuály, kteří ho zavedou do parku. Júiči tak poprvé objeví místo, kde je více takových lidí, jako je on sám. Zde Júiči potká mladíka, který se stane jeho prvním milencem a představí ho homosexuální společnosti. Tímto způsobem Júiči získá přístup do Rudonovy kavárny.

Aby se homosexuál v 50. letech dokázal dostat do homosexuálních kruhů, musel být představen. Tímto způsobem se homosexuálové té doby chránili před heterosexuální společností. Homosexuální muži nebyli v rámci podniků mizu šóbai (bary, kluby apod.) vítáni.

Do druhého patra kaváren měli přístup pouze homosexuální jedinci, kteří byli společností představeni. Pro Júičiho to byl onen číšník, který ho poprvé zavedl k Rudonovi. Je možné, že Mišimu také někdo představil. Mišima byl v té době dostatečně slavný díky své knize *Kamen no kokuhaku*. Mišimovo jméno se často objevovalo v rubrice homosexuálních časopisů. Tyto články často pojednávaly o tom, že Mišimu zahlédli v nově se rozvíjející homosexuální čtvrti. Je tedy možné, že Mišima nepotřeboval doporučení. Byl si však vědom toho, jak svět homosexuálů funguje. Proto se Júiči dozvěděl o Rudonově kavárně a seznámil se s homosexuálními kruhy až poté, co ho k Rudonovi přivedl jeho mileneček.

5.2 Gay party

V kapitole s názvem Gay party autor poprvé použije termín ゲイ. Termín gay byl využíván pro označení homo-erotického vztahu v rámci zábavního průmyslu *mizu šóbai*. Do

³⁵ Miwa Akihiro – vlastním jménem Maruyama Akihiro 丸山明宏、japonský chanson zpěvák, hrál po boku Mišimy ve filmu Black Lizard, japonský オーカーマ (ókama, převléká se za ženu)

Japonska se dostal prostřednictvím amerických vojáků, kteří sem byli nasazeni v rámci okupační správy. V Japonsku termín gay neoznačoval sexuální orientaci. Slovo gay se používalo v kombinaci s jinými podstatnými jmény, jako například termín *gejbój* (ゲイボーイ gay boy, označení prostituta) nebo *gejbá* (ゲイバー, gay bar³⁶).

Autor termín gay popisuje jako termín, který se dostal do japonštiny z amerického slangu.

„Gay byl výraz z amerického slangu, v němž znamenal homosexuál.“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 238)

Autor si byl vědom amerického vlivu, a ačkoliv doposud nazývá homosexuály termínem *danšokuka*, v kapitole Gay party zmíní výraz gay. Termín gay nebyl příliš rozšířený mimo homosexuální kruhy té doby, výrok tedy také prokazuje, že autor byl jejich součástí. Informací o životě homosexuálů v poválečné době není mnoho, z tohoto důvodu se Mark J. McLelland ve své knize *Male homosexuality in Modern Japan* pro představu opírá právě o *Zakázané barvy*. Mark J. McLelland považuje *Zakázané barvy* za jednu z možností, jak nahlédnout do světa homosexuálů poválečné doby.

³⁶ Gay bary byly úzce spjaty s prostitutí

Závěr

Jedna věta z románu *Zakázané barvy* poukazuje na to, jaký názor zastával Jukio Mišima. Jedná se o větu, která se objevuje ihned v první kapitole románu.

„*Umělec lže, aby něco odkryl, člověk společnosti lže, aby něco skryl.*“ (Mišima, Jukio: *Kindžiki*, s. 12)

Faktem zůstává, že Mišima psal romány s homosexuální tematikou do té doby, do kdy byl skutečně tajný homosexuál. Když psal *Zakázané barvy*, začal navštěvovat gay bary, ale jelikož se bál jít sám, společnost mu dělalo mnoho lidí, které znal. Trval na tom, že jeho návštěvy jsou jen kvůli materiálu, který potřeboval pro sepsání své nově připravované knihy *Zakázané barvy*. Jeho přátelé ho nikdy nepodezřivali. Nikdy neskrýval, že zná jedince z homosexuální komunity. Nikdy ale nechtěl přiznat, že do ní sám patří.

Zakázané barvy obsahují jak fikci, tak informace inspirované skutečným životem autora. Jako umělec měl právo využít svou fantazii a některé informace změnit. Tato práce se snažila dokázat, že *Zakázané barvy* nejsou jen fiktivní dílo, ale že obsahují autobiografické prvky. Toto se mi podle mého názoru prokázat podařilo.

Román *Zakázané barvy* není do takové míry osobní jako předchozí *Zpověď masky*, i přesto nám prozrazuje vnitřní pocity a boje autora. *Zakázané Barvy* byly druhým pokusem autora prozradit svou orientaci veřejnosti. Nejednalo se však o osobní román psaný v první osobě. Naopak autor skryl své já v tomto románu psaném ve třetí osobě do dvou postav. Postavy, které se zdají na první pohled odlišné, ale mají společného více, než je hned zřejmé. Postava Šunsukeho představuje Mišimu, kterým se bojí jednoho dne stát. Júiči představoval Mišimu, kterým se snažil být, ale neměl nejprve odvalu.

Sám autor říkal, že nedokáže psát o něčem, co nikdy neviděl, a že to pro něj představuje problém. Toto Mišimovo tvrzení jen více potvrzuje mou hypotézu a závěr této práce. Mišimovo alter ego se opětovně objevuje v jeho knihách. Mišima vždy čerpal z vlastních zážitků nebo alespoň názorů a tužeb. V *Zakázaných barvách* tento svůj způsob tvorby aplikuje o trochu více než v jiných dílech.

Zdroje

Primární literatura

MIŠIMA, Jukio. *Kindžiki*. 2014. Tokyo: kabušiki kaiša šinčoša, 1964. ISBN 978-4-105005-8.

MISHIMA, Yukio. *Forbidden colors*. 1951. London: Penguin books, 2008. ISBN 978-0-141-18956-7.

Sekundární literatura

AKIHIRO, Miwa. *Akihiro Miwa* [online]. Tokyo: オフィスミワ, 2005 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <http://o-miwa.co.jp>, staženo 13.4 2019

BENEDICTOVÁ, Ruth. *Chryzantéma a meč*. 2013. Praha: Malvern, 1946. ISBN 978-80-86702-45-2.

BONELLI, Raphael M. *Mužský narcismus: jak ho pochopit a proměnit*. Praha: Portál, 2018. ISBN 978-80-262-1295-9.

CANBY, Vincent. Review/Film; In Tokyo, A Queen Of Crime In Drag. *New York Times* [online]. 1991, , 1 [cit. 2019-05-06]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/1991/09/18/movies/review-film-in-tokyo-a-queen-of-crime-in-drag.html><https://www.nytimes.com/1991/09/18/movies/review-film-in-tokyo-a-queen-of-crime-in-drag.html>, staženo 13.4 2019

FLANAGAN, Damian. *Yukio Mishima* [online]. 2014. London: Reaktion books, 2014 [cit. 2019-04-13]. ISBN 9781780234199. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=DSUmCQAAQBAJ&dq=Yukio+Mishima&hl=cs&source=gbs_navlinks_s, staženo 12.2 2019

HIJIYA-KIRSCHNEREIT, Irmela a Roy STARRS. *Deadly Dialectics: Sex, Violence and Nihilism in the World of Yukio Mishima*. *Journal of Japanese Studies* [online]. 1996, **22**(1), 179 [cit. 2019-05-16]. DOI: 10.2307/133061. ISSN 00956848. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/133061?origin=crossref>, staženo 12.2 2019

Idols and Celebrity in Japanese Media Culture [online]. Ilustrované vydání. United Kingdom: Springer, 2012 [cit. 2019-05-30]. ISBN 978-1-137-28378-8. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=X4uk9vgoyDcC&dq=homosexuality+in+Japan&hl=cs&source=gbs_navlinks_s, staženo 15.4 2019

KEENE, Donald. *5 Modern Japanese Novelists*. 2003. New York: Columbia University press, 2003. ISBN 0-231-12611-5.

KONEČNÁ, Michaela. *Altruismus nebo egoismus ?* [online]. Brno, 2005 [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/egta2/Konecna_DP_Altruismus.pdf. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Katedra Filozofie. Vedoucí práce Doc. PhDr. Radim Brázda, Dr., staženo 13.4 2019

MACKINTOSH, Jonathan D. *Homosexuality and Manliness in Postwar Japan*. 2010. New York: Routledge, 2010. ISBN 978-0-415-42186-7.

MCLELLAND, Mark, Katsuhiko SUGANUMA a James WELKER. *Queer voices of Japan: First-person Narratives from Japan's sexual minorities* [online]. 2007. Plymouth: Lexington Books, 2007 [cit. 2019-04-13]. ISBN 9780739151501. Dostupné z: https://play.google.com/store/books/details/Mark_McLelland_Queer_Voices_from_Japan?id=ITZ7AAAAQBAJ, staženo 12.2 2019

MCLELLAND, Mark. *Queer Japan from the Pacific War to the Internet Age* [online]. 2005. Oxford: Rowman & Littlefield, 2005 [cit. 2019-04-13]. ISBN 9781461641605. Dostupné z:

https://play.google.com/store/books/details/Mark_McLelland_Queer_Japan_from_the_Pacific_War_to?id=3UN7AAAAQBAJ, staženo 12.2 2019

MCLELLAND, Mark J. *Japan's Queer Cultures* [online]. New York, 2011 [cit. 2019-04-13]. Dostupné z:

<https://ro.uow.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1277&context=artspapers>,

Výzkumná práce. University of Wollongong., staženo 12.2 2019

MCLELLAND, Mark. *Male Homosexuality in Modern Japan: Cultural Myths and Social Realities* [online]. 2005. London: Routledge, 2000 [cit. 2019-04-13]. ISBN 9781135791292. Dostupné z:

https://books.google.cz/books?id=dc2nHC_YLHoC&dq=Male+Homosexuality+in+Modern+Japan:+Cultural+Myths+and+Social+Realities&hl=cs&source=gbs_n, staženo 12.2 2019

MEYERS, Jeffrey. Homoerotic bonding in the fiction of Paul Bowles and Yukio Mishima. *Notes on Contemporary Literature* [online]. 2011, 41(1) [cit. 2019-04-23]. ISSN 002940, <https://www.questia.com/library/journal/1G1-255494818/homoerotic-bonding-in-the-fiction-of-paul-bowles-and>, staženo 23.4 2019

NAPIER, Susan J. *Escape from the Wasteland: Romanticism and Realism in the fiction of Mishima Yukio and Oe Kenzaburo*. 1991. Cambridge (Massachusetts): Harvard University press, 1991. ISBN 0-674-26180-1.

NATHAN, John. *Mishima: A biography*. 1974. Cambridge (Massachusetts): Da Capo Press, 2000. ISBN 0-306-80977-x.

PEARCE, Christopher L. Primary Colors: A Play by Mishima Yukio. *Asian Theatre Journal* [online]. 2006, 23(2), 223-247 [cit. 2019-05-24]. DOI: 10.1353/atj.2006.0028. ISSN 1527-2109. Dostupné z: http://muse.jhu.edu/content/crossref/journals/asian_theatre_journal/v023/23.2pearce.html, staženo 14.3 2019

RÖHR, Heinz-Peter. *Narcismus - vnitřní žalář: vznik poruchy, průběh a možnosti jejího překonání*. Vydání třetí. Praha: Portál, 2016. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-1080-1.

RUSSEL MD, Roxanne, Daniel METRAUX PHD a Mauricio TOHEN MD, DRPH, MBA. Cultural influences on suicide in Japan. *Psychiatry and clinical Neurosciences* [online]. 2017, 71(1), 2-5 [cit. 2019-06-24]. DOI: <https://doi.org/10.1111/pcn.12428>. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/pcn.12428>, staženo 24.6 2019

STOKES, Henry Scott. *The life and death of Yukio Mishima* [online]. 2000. New York: Cooper Square Press, 2000 [cit. 2019-04-13]. ISBN 9781461624226. Dostupné z: <https://play.google.com/store/books/details?id=D-Of7peK2tkC&hl=cs>, staženo 10.1 2019

